

SPOLEČNÝ POLITICKÝ DOKUMENT

Číslo projektu 101084712

Co-funded by
the European Union

Co-funded by
the European Union

Partneři projektu

GEA COOP, Itálie

FAGIC - Federace romských sdružení
Katalánska, Španělsko

FARE NETWORK FOUNDATION, Nizozemsko

INEX - Sdružení dobrovolných aktivit (Fotbal pro
rozvoj), Česko

ALDA, Francie

ERRC, Belgie

EHI - Exchange House Irsko, Irsko

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Co-funded by
the European Union

Shrnutí

Projekt **MOVING On**, financovaný z programu Evropské komise CERV (2023–2025), řeší **zásadní potřebu většího začlenění mládeže Romů, Sintů a Travellerů do sportu**. Odbouráváním překážek v účasti iniciativa podporuje **rovnost pohlaví, sociální začlenění a pozitivní zastoupení komunit Romů, Sintů a Travellerů v místním sportu v sedmi evropských zemích** (Belgie, Česká republika, Francie, Irsko, Itálie, Nizozemsko a Španělsko). Projekt se také zaměřuje na **ovlivnění politik EU v oblasti sportovní inkluze, zdraví a vzdělávání** a demonstruje transformační potenciál sportu při podpoře sociální spravedlnosti.

K dosažení těchto cílů je strategie MOVING On postavena na **národních kulatých stolech**, do kterých se zapojuje **různorodá řada zúčastněných stran, včetně sportovních organizací, nevládních organizací, komunitních skupin, tvůrců politik a vládních orgánů**. Každý projektový partner má za úkol zorganizovat alespoň dva kulaté stoly, které zajistí minimálně osm ve všech zúčastněných zemích. Na prvním kulatém stole se sejdou zástupci sportovních organizací, komunitních skupin a nevládních organizací, aby se zaměřili na místní aplikaci inkluzivních strategií, zapojení komunity a překonávání praktických výzev. Druhý kulatý stůl je určen pro tvůrce politik, vládní úředníky a regulační orgány, přičemž diskuse se soustředí na širší politický rámec, možnosti financování a regulační podporu potřebnou pro efektivní implementaci inkluzivních strategií. Tyto dialogy zdůrazňují rozvoj politiky, strategické plánování a roli vlády při prosazování sociálního začleňování prostřednictvím sportu.

Na základě pracovních zpráv a doporučení poskytnutých každým partnerem tento strategický dokument **zdůrazňuje význam regulační podpory a strategického plánování na místní i vládní úrovni**.

Co-funded by
the European Union

Výkonný souhrn

S ohledem na roli sportu jako nástroje sociální změny naléhavě vyzývá EU a členské státy, aby zavedly inkluzivní politiky, které upřednostňují marginalizované komunity a zajistí, aby se sport stal mocným nástrojem sociálního začleňování, podpory zdraví a vzdělávání Romů, Sintů a Sintů. Cestovatelská mládež. Dokument obhájí pevnější politické rámce, vylepšené mechanismy financování a meziodvětvovou spolupráci, aby byl zajištěn spravedlivý přístup ke sportu pro marginalizované skupiny.

Kontext a pozadí

Komunita **Romů, Sintů a Travellerů** tvoří jednu z **největších etnických menšin v Evropě a zároveň patří mezi nejzranitelnější a marginalizované skupiny**. Odhadnout přesnou velikost romské populace zůstává problémem, protože statistické údaje o etnickém původu nejsou shromažďovány důsledně ani systematicky, především kvůli obavám o soukromí. Podle údajů Rady Evropy jsou však romští obyvatelé přítomni ve všech evropských zemích, přičemž celkový počet se odhaduje na 10 až 12 milionů, z nichž většina má občanství EU. Odhadovaný podíl Romů v různých členských státech se pohybuje od 30 % v Rumunsku, 12,2 % v Bulharsku, 12,2 % v Maďarsku, 12,2 % ve Španělsku, 7,9 % na Slovensku, 6,5 % ve Francii, 3,2 % v Česku, 2,8 % v Řecku, 2,4 % v Itálii, 1,7 % v Německu až po méně než 1 % ve většině ostatních členských států EU (Lercef, 2024).

Téměř ve všech zemích, kde tyto komunity existují, **zažívají významné sociální a ekonomické vyloučení z většinové společnosti. V důsledku této marginalizace si Romové většinou vedou hůře téměř ve všech socioekonomických indikátorech**. Obecně mají nižší příjmy, vyšší míru chudoby a nezaměstnanosti, nižší úroveň vzdělání a čelí většímu výskytu podvýživy (Rada Evropy, n. d.). V existující literatuře je skutečně **protiromská diskriminace identifikována jako jedna z hlavních příčin sociální a ekonomické marginalizace Romů**. Postupem času se téměř na všech úrovních evropské společnosti postupně objevily negativní stereotypy o Romech, které posilovaly socioekonomické bariéry a zvyšovaly tzv. „**anticikánství**“: neobvykle převládající formu rasismu, která má svůj původ v tom, jak většinová společnost nahlíží a zachází s těmi, kteří jsou považováni za „cikány“ v procesu historického „jiného“, který staví na stereotypch a negativních postojích, které mohou být někdy neúmyslné nebo nevědomé (Rada Evropské unie, 2021). Nejrozšířenější formy institucionalizované protiromské diskriminace souvisejí s **nedostatkem fungování různých veřejných institucí a/nebo způsobu implementace předpisů**.

Kontext a pozadí

a prosazovány ústředními, regionálními a místními orgány. Příklady těchto diskriminačních postojů zahrnují hrubé **chování policie, selhání soudního systému při vyšetřování rasistického zneužívání, nucená vystěhování, nerovné zacházení s dětmi Romů, Sintů a Travellerů ze strany hlavního vzdělávacího systému (např. , neschopnost oficiálních orgánů aktivně zakročit (nestát) proti rasistickým postojům** (Petrová 2004; Mudde 2005; Cviklová 2015).

Ve světle výše uvedeného rámce je projekt **Moving On** koncipován s cílem **posílit pozitivní narativy proti anticikánství a podpořit strategie začleňování na místní, národní a komunitní úrovni prostřednictvím využití sportu jako nástroje sociálního začleňování**. Potenciál sportu a fyzické aktivity pro zlepšení veřejného zdraví je sice dobře zaveden, ale jeho praktické využití jako politického nástroje pro boj proti diskriminaci a podporu začleňování etnických menšin, jako jsou Romové, Sintové a mládež kočovníků, zůstává omezené. .

Tento dokument se snaží zhodnotit dopad projektu zdůrazněním výsledků národních kulatých stolů s účastí mnoha zúčastněných stran, organizovaných v jeho rámci. Na základě výše uvedených zjištění a zdůraznění potenciálu sportu podporovat sociální začleňování se dokument snaží nabídnout informovaná politická doporučení k řešení sociální a ekonomické marginalizace komunity Romů, Sintů a Travellerů (RST) v Evropě.

Kontext a pozadí

Tato sekce poskytuje výsledky a postřehy z diskusí a workshopů u kulatého stolu organizovaných partnery projektu Moving On. Tyto diskuse posloužily jako klíčová platforma pro předkládání důkazů a formulování politických doporučení, jejichž cílem je přitáhnout politickou pozornost k problematice sociální marginalizace a anticiganismu. Argument je prosazován ve prospěch koordinovaného přístupu založeného na důkazech k řešení překážek, kterým čelí mládež Romů, Sintů a Travellerů při přístupu ke sportu a zajištění začlenění. Pozice obhájuje změnu politiky, která upřednostňuje intersekcionalitu se zaměřením na pohlaví a lidská práva. Předložené důkazy podporují argument, že takové změny jsou nezbytné i proveditelné přijetím doporučení odborníků učiněných během diskusí u kulatého stolu.

Dokument bude pokračovat zejména stručnou prezentací každého partnera zapojeného do projektu Moving On, nastíní jeho konkrétní role a přínosy. Poté bude následovat vysvětlení různých diskusí u kulatého stolu organizovaných v průběhu projektu, zdůraznění klíčových témat a sdílených perspektiv. Kromě toho bude vyhrazená sekce analyzovat a porovnávat různé výsledky a problémy, které se vyskytly během vývoje projektu. Nakonec bude dokument uzavřen řadou dobře zacílených politických doporučení, odvozených z kolektivních poznatků z diskusí u kulatého stolu a navržených tak, aby stimulovaly politickou pozornost a urychlily hmatatelné změny.

Co-funded by
the European Union

FAGIC

Federacion De Asociaciones Gitanas De Cataluña -FAGIC- byla založena v roce 1991 a sdružuje 96 romských sdružení z celého Katalánska. Je to nejrepresentativnější organizace romských sdružení v katalánské společnosti a byla vytvořena s cílem bránit a podporovat práva a kulturu Romů v Katalánsku.

V průběhu realizace projektu FAGIC vedl dvě diskuse u kulatého stolu, aby se zabýval otázkou diskriminace ve sportu, které tyto komunity v Katalánsku čelí. První kulatý stůl zahrnoval tvůrce politik a úřady, zatímco druhý sdružoval technický personál, sportovce a zástupce sportovních klubů.

Kulatý stůl s úřady

První kulatý stůl, který se konal 20. března 2024, se zaměřil na zvýšení povědomí o diskriminaci ve sportu a na prozkoumání možných cest spolupráce. Účastníci diskutovali o roli Úřadu pro rovné zacházení a nediskriminaci při řešení stížností na diskriminaci a o důležitosti spolupráce mezi romskými a neromskými subjekty. Kancelář sportovní jednotky Mossos d'Esquadra, krajské policie, byla oceněna za svou významnou roli při vyšetřování případů diskriminace Romů.

Klíčovým tématem diskuse bylo **nedostatečné nahlašování případů diskriminace ve sportu**. Navzdory důkazům o významných nerovnostech se k Úřadu pro rovné zacházení a nediskriminaci dostává jen málo stížností na diskriminaci souvisejících se sportem. Kulatý stůl zkoumal možné důvody tohoto nedostatečného hlášení a diskutoval o strategiích, jak povzbudit jednotlivce, aby se přihlásili a hlásili případy diskriminace. Diskutovalo se také o potenciálu **spolupráce s katalánskou fotbalovou federací**. Federace představuje řídicí orgán pro fotbal v Katalánsku a mohla by hrát klíčovou roli při prosazování rovnosti a potírání diskriminace v tomto sportu.

Co-funded by
the European Union

FAGIC

Navázáním kontaktu s federací by FAGIC mohl potenciálně provádět výzkum, spojit se s romskými jednotlivci zapojenými do sportu a získat přístup k relevantním datům.

Jako cenný nástroj pro boj s diskriminací ve sportu byl prezentován ***Integrální plán romské populace***, komplexní plán zaměřený na řešení problémů, kterým čelí Romové v různých sektorech. **Plán podporuje rovné příležitosti a odstraňuje diskriminaci ve všech odvětvích, včetně sportu.**

Kulatý stůl s více stakeholdery

Druhý kulatý stůl, který se konal 11. června 2024, se zaměřil na **osobní zkušenosti s diskriminací ve sportu a budování partnerství pro změnu**. Sportovci se podělili o své vlastní zkušenosti s tím, jak čelili diskriminaci ve sportovním kontextu, přičemž zdůraznili problémy, se kterými se setkali, a dopad, který to mělo na jejich účast.

Podrobně byla probrána role **Katalánské fotbalové federace** při řešení případů diskriminace. Účastníci prozkoumali stávající zásady a postupy federace a identifikovali oblasti, kde by bylo možné dosáhnout zlepšení. Kulatý stůl se také zaměřil na význam zvyšování povědomí sportovních klubů a sportovců o problematice diskriminace a prosazování kultury respektu a inkluze. Jako zdroj pro hlášení případů diskriminace byl zaveden Úřad pro rovné zacházení a nediskriminaci. Účastníkům byly poskytnuty informace o tom, jak podat stížnost, a o podpůrných službách dostupných jednotlivcům, kteří zažili diskriminaci.

Klíčová zjištění a doporučení

- **Nedostatečné nahlašování diskriminace:** Mnoho případů diskriminace ve sportu nemusí být hlášeno kvůli strachu, nedostatečné informovanosti nebo jazykové bariéře.

- **Význam spolupráce:** Spolupráce mezi romskými a neromskými subjekty je zásadní pro řešení diskriminace ve sportu.
- **Role orgánů:** Úřad pro rovné zacházení a nediskriminaci a Úřad sportovní jednotky Mossos d'Esquadra hrají důležitou roli při vyšetřování a řešení stížností na diskriminaci.
- **Hodnota Integrovaného plánu romské populace:** Plán poskytuje rámec pro řešení výzev, kterým čelí Romové ve sportu.

Na základě těchto zjištění FAGIC učinil několik **doporučení k řešení diskriminace ve sportu a nabídl plán pro řešení této výzvy a podporu inkluzivnějšího a spravedlivějšího sportovního prostředí pro všechny.**

- **Zvyšovat povědomí:** Provádět informační kampaně pro informování romských komunit a sportovních klubů o problematice diskriminace a dostupných podpůrných službách.
- **Podporujte ohlašování:** Vytvořte bezpečné a dostupné mechanismy pro jednotlivce, aby mohli hlásit případy diskriminace beze strachu z odvěty.
- **Posílit spolupráci:** Podporovat partnerství mezi romskými organizacemi, sportovními kluby a úřady za účelem kolektivního řešení diskriminace.
- **Prosazujte změnu politiky:** Spolupracujte s tvůrci politik na vývoji a implementaci zákonů a předpisů, které chrání práva Romů ve sportu.

Co-funded by
the European Union

FAGIC

- **Podporovat inkluzi:** Povzbuzovat sportovní kluby, aby přijaly inkluzivní postupy a vytvořily příjemné prostředí pro romské sportovce.

Národní workshop

Národní workshop FAGIC, který se konal 4. října 2024, se **zaměřil na zkoumání inkluzivních sportovních strategií pro komunity Romů, Sintů a Travellerů v Katalánsku prostřednictvím řady diskuzí u kulatého stolu.**

Mezi její cíle patřilo sdružování klíčových zainteresovaných stran z národních institucí, sportovních organizací, subjektů sociálního začleňování a nevládních organizací za účelem hodnocení a zlepšování sportu jako nástroje sociální soudržnosti a začleňování. Účastníci prozkoumali existující překážky pro účast ve sportu, podělili se o poznatky o úspěšných iniciativách a vypracovali použitelné návrhy na vytváření přístupných a kulturně citlivých sportovních příležitostí.

Klíčové aktivity, které byly zdůrazněny, byly:

- **Angažovanost mládeže a závěry řízené mládeží:** Mladí romští účastníci aktivně přispívali svými zkušenostmi a zdůrazňovali potřebu sportovních programů, které jsou kulturně citlivé a dostupné. Vyjádřili, že sport podporuje nejen fyzické zdraví, ale také sociální soudržnost a sebeúctu v jejich komunitách. Mládežníci se zasazovali o začlenění romských vzorů do sportu s cílem inspirovat mladší generace a vyzvali k antidiskriminačním opatřením k vytvoření bezpečného sportovního prostředí s respektem.
- **Sdílení odborných znalostí:** Prezentace odborníků z úspěšných iniciativ v jiných regionech poskytly vhled do účinných strategií začleňování a posílily hodnotu výměny znalostí při informování katalánského úsilí.

Co-funded by
the European Union

FAGIC

- **Zaměřené diskuse:** Účastníci diskutovali o důležitosti organizací bojujících proti rasismu ve sportu, sdíleli osobní úvahy o výzvách, kterým jednotlivci ve sportu čelí, a zdůraznili zásadní roli sportu při posilování rodinných a komunitních vazeb mezi romskými rodinami.

Diskuse vyvrcholily **konkrétními návrhy na začlenění zaměřenými na národní i místní implementaci**. Cílem těchto návrhů je využít sport jako mocný nástroj sociální soudržnosti a posílení postavení v komunitách Romů Sinti a Travellerů. Pro udržení dynamiky účastníci doporučili vytvořit komunikační platformu, která by usnadnila pokračující spolupráci, sdílela pokrok a nadále soustředila své hlasy do inkluzivního sportovního dialogu.

Co-funded by
the European Union

GEA

GEA je neziskové sociální družstvo založené v roce 2004 v Padově. Jeho hlavním cílem je prosazovat a podporovat procesy integrace a aktivního občanství imigrantských jednotlivců, rodin a komunit, zejména nezletilých a žen, v oblasti regionu Veneto, kde je relevantní míra imigrantů. GEA vyvinula různé zkušenosti a dovednosti v oblasti integrace a interkulturního vzdělávání, nabízí různé služby, jako je kulturní a lingvistická mediace, interkulturní poradenství, rozvoj a řízení projektů, podpora a konzultace asociací a skupin migrantů v jejich vztazích s institucemi, veřejností a soukromé územní služby.

K řešení problémů, kterým čelí Romové, Sinti a Caminanti v přístupu ke sportu, zorganizovala GEA dvě diskuse u kulatého stolu. První kulatý stůl svedl dohromady tvůrce politik a úřady, zatímco druhý se zaměřil na mnoho zúčastněných stran, včetně sportovních organizací a zástupců komunity.

Kulatý stůl s tvůrci politik

První kulatý stůl GEA se konal s tvůrci politik a úřady **zastoupenými magistrátem Padovy a organizací Quadrato Meticcio**. Tato online schůzka se konala 4. března 2024 a svolala radní, sociální pracovníky a zástupce společností Quadrato Meticcio a GEA, aby prodiskutovali strategie pro oslovení cílového publika prozkoumáním možností spolupráce při pořádání workshopů, kulatých stolů a sportovních akcí.

Po krátkém úvodu se účastníci ponořili do **základní studie**, která zdůraznila **významné překážky, kterým čelí Romové a Travelleri, zejména ženy, v přístupu ke sportu**. Mezi tyto překážky patřila prostorová segregace, předčasné ukončování školní docházky a sociální anticikánství. Setkání se poté přesunulo **k diskusi o osvědčených postupech a výzvách**, přičemž účastníci sdíleli své zkušenosti a postřehy s cílem vytvořit inkluzivnější a spravedlivější prostředí.

Klíčová zjištění:

- **Problémy v přístupu ke sportu:** Romové a kočovníci, zejména ženy, čelí značným problémům v přístupu ke sportu kvůli souběhu faktorů. Navzdory uznávanému pozitivnímu dopadu sportu na místní úrovni na sociální začleňování Romů v Evropě byla funkční činnost v této oblasti omezená.
- **Potřeba spolupráce:** Efektivní implementace iniciativ zaměřených na sportovní inkluzi vyžaduje spolupráci mezi vládními agenturami, nevládními organizacemi a sportovními asociacemi. Účastníci diskutovali o potřebě **zajistit dlouhodobé cesty** a zamysleli se nad konkrétními rolemi každého zúčastněného subjektu při dosahování těchto cílů.
- **Výzva důvěry:** Kromě výzev nastíněných v základní studii se jako významná překážka ukázalo získání důvěry komunity Romů a Travellerů. Budování důvěry u cílového publika bylo klíčové pro jejich zapojení do plánovaných akcí a aktivit. K vyřešení tohoto problému účastníci zvažovali využití životního prostředí cílového publika k vytvoření důvěry a navrhování aktivit mimo tradiční prostředí. Cílem bylo zapojit komunitu do aktivit s neromskými jednotlivci, aby se podpořil pocit sounáležitosti a inkluzivity.

Kulatý stůl skončil s pozitivními výsledky. Sdružení Quadrato Meticcio se dobrovolně přihlásilo k pořádání aktivity v rámci svého projektu „City of Ideas“ ve dnech 25. a 26. dubna. Účastníci souhlasili, že začnou s malými odpoledními aktivitami v rámci táborů, aby si vybudovali důvěru a navázali počáteční spojení. Quadrato Meticcio a GEA nabídly své lidské zdroje, zatímco město Padova vyjádřilo připravenost spolupracovat na pořádání akcí mimo kempy a jejich propagaci v širší komunitě.

Co-funded by
the European Union

GEA

Kulatý stůl se sportovními partnery

Druhý kulatý stůl, který se konal 7. května 2024, byl zaměřenou akcí zaměřenou na dvě hlavní témata: projekt Moving ON a roli sportu v Padově.

Setkání, vedené Geou, zhodnotilo probíhající projekty v Padově zaměřené na podporu rovnosti, začlenění a účasti komunit Romů, Sintů a Caminanti ve sportu. Důraz byl kladen na spolupráci za účelem zvýšení angažovanosti, zejména při přípravě na červencové sportovní akce EU. Diskuse se týkala strategií realizovaných místními sdruženími, Uisp a Quadrato Meticcio, s cílem zapojit komunity Romů, Sintů a Caminanti a posoudit místní podmínky. Navzdory úsilí odhalila zjištění významné překážky bránící začlenění komunit do sportu, přičemž účast se z velké části omezovala na bojové sporty, jako je box, často kvůli diskriminaci a nedostatečnému přístupu k jiným sportům.

Quadrato Meticcio zdůraznila specifické sousedské rozdíly: zatímco děti Romů, Sintů a Caminanti v okrese Palestro, které žijí v domovech, čelí integračním problémům, děti v neformálních táborech zažívají vyšší míru vyloučení a diskriminace. Mnoho sportovních svazů se vyhýbá formální registraci romských dětí, což omezuje jejich přístup k soustavnému tréninku.

Závěr

Na úrovni politik a přístupů existuje ochota ze strany sportovních organizací, otevřenost, která se snižuje, když je problém řešen v konkrétních souvislostech. Jak již bylo zmíněno, i když existuje dobrá predispozice ze strany rozhodovacích a organizačních orgánů sportovních subjektů, komunita Romů, Sintů a Caminanti se stále nemůže efektivně zapojit do aktivit z důvodu nedostatku integračních příležitostí v týmech. Progresivní přístup do budoucna zahrnuje větší zapojení místní komunity, rodin a obyvatel

Co-funded by
the European Union

GEA

ze sousedství překonat překážku anticiganismu, což je sentiment stále hluboce zakořeněný.

Národní workshop

Dne 29. května 2024 uspořádala GEA událost: „Sociální začleňování prostřednictvím sportu: případ komunit Romů, Sintů a Caminanti v italské Padově.“ v Casa di Quartiere, síťovém prostoru se sídlem ve čtvrti Arcella (Padova, Itálie).

Během akce byly představeny primární cíle projektu s důrazem na prosazování rovnosti, inkluze a aktivní účasti Romů, Sintů a Caminanti komunit ve sportu a prostřednictvím sportovních iniciativ. Diskuse zdůraznily jak navrhované, tak probíhající aktivity realizované v oblasti Padovy, stejně jako příkladné postupy, které již existují na národní úrovni. Akce poskytla platformu pro identifikaci klíčových výzev a sdílení účinných nástrojů zaměřených na posílení pozitivních narativů, boj proti anticiganismu a podporu inkluze v místním, národním a evropském kontextu.

Setkání bylo zahájeno institucionálními pozdravy od Diega Bonaviny, radního pro sport města Padova a od Monicy Fiorese, vedoucí aktivit a inkluzivních politik. Na tomto zasedání byla UISP Padova také prezentována jako národní asociace podporovaná robustní sítí, která řídí četné sportovní týmy a aktivně vyvíjí inovativní strategie začleňování jako součást svého hlavního poslání. Carla Osella, prezidentka AIZO, se také podělila o své rozsáhlé zkušenosti s prací s romskými komunitami a popsala vývoj, výzvy a iniciativy realizované na podporu začlenění a účasti Romů, Sintů a Caminanti v komunitním životě.

Po těchto úvodech GEA představila projekt, nastínila jeho cíle, spolupráci navázanou v rámci místní komunity a podniknuté aktivity. Partneři projektu navíc sdíleli již vytvořené dokumenty, jako je základní studie, a prezentovali zjištění

ze série setkání konaných s institucionálními a sportovními zainteresovanými stranami na předchozích setkáních, včetně přípravných setkání a kulatých stolů. Akce pokračovala prezentacemi hostujících zástupců dvou asociací (**Pinocchio Center** v Panciu, Rumunsko a **Quadrato Meticcio** v Itálii), kteří představili své organizace, popsali jejich aktivity a vysvětlili svou spolupráci s projektem Moving On.

Jejich příspěvky zdůrazňovaly spojení mezi sportem, participací a začleňováním do komunity a nastínily vývoj, výzvy a iniciativy prováděné za účelem podpory začlenění a aktivní účasti komunit Romů, Sintů a Caminanti v životě komunity. Tyto prezentace podtrhly, jak může sport sloužit jako nástroj sociální integrace a jako prostředek k boji proti anticiganismu, přičemž propaguje pozitivní narativy na místní i národní úrovni.

V závěrečné části byla otevřena diskuse k zamyšlení nad tématy a poznatky, které jednotlivé příspěvky vyvolaly. Zvláštní pozornost byla věnována úloze škol jako prostoru pro inkluzi a budování komunity, s důrazem na integraci různých sportovních praktik nad rámec tradičních, jako je box.

Co-funded by
the European Union

INEX-SDA

INEX – Sdružení dobrovolných aktivit je česká nevládní, nezisková organizace, která propaguje mezinárodní dobrovolnictví, interkulturní vzdělávání a aktivní občanství. Organizuje dobrovolnické projekty a výměny, které se zaměřují mimo jiné na sociální začleňování, ochranu životního prostředí a rozvoj komunity. INEX-SDA využívá fotbal k posilování a vzdělávání mladých lidí z etnických menšin v České republice ohrožených sociální izolací (převážně z romských komunit) prostřednictvím vzdělávací platformy „Fotbal pro rozvoj“ (Fotbal pro rozvoj). Od roku 2016 pořádá Fotbal pro rozvoj také „ligu férového fotbalu“, která podporuje přístup ke sportovním aktivitám pro tyto mladé lidi a povzbuzuje je k rozvoji pozitivního sociálního chování a kompetencí prostřednictvím adaptivní hry fotbalu.

Kulatý stůl s místními partnery (kluby mládeže a společenská centra)

První kulatý stůl INEX-SDA s názvem „Společně za Fair-Play“ se konal 3. března 2024 v Kulturním centru Velký Mlýn v Praze ve spolupráci s místními partnery. Toto setkání navázalo na předchozí spolupráci s městskou částí Praha 3, po úspěšné prezentaci osvědčených postupů v participativních metodách mezi různými evropskými městskými částmi v roce 2023. Hlavním cílem kulatého stolu bylo prozkoumat nové možnosti spolupráce a sdílet nedávný vývoj z projektu Moving-on, konkrétně základní studie a výsledky diskusí s místními zainteresovanými stranami v sektoru sociálních služeb. Kulatý stůl sloužil jako platforma pro posílení spolupráce a podporu dialogu o sociálních službách, participaci a strategiích inkluzivního rozvoje v rámci místních komunit.

Co-funded by
the European Union

INEX-SDA

Mezi hlavní oblasti diskuse patřily:

- **Rozvoj programu:** Fotbal pro rozvoj, původně zaměřený na rozvojovou spolupráci, přešel v roce 2016 na místní zapojení do sociálních služeb a založil ligu férového fotbalu. V roce 2023 se program rozšířil o vytvoření Fair Play Point, specializované organizace pro dopad na mládež.
- **Regionální praxe a dopady:** Zástupci z regionů jako Olomouc, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Plzeň a Praha se podělili o postřehy o transformačních účincích programu, od budování vlastní identity až po posilování vztahů mezi klienty a sociálními pracovníky. Regionální koordinátoři zaznamenali potřebu více zprostředkovatelů, aby se zvýšila podpora komunity.
- **Rozvoj účastníků:** Mládežníci získávají příležitosti pro mentorství, zprostředkování a vzájemné učení, přičemž mnozí postupují od příjemců k vedoucím mládeže. Kontinuita programu nabízí mladým lidem dlouhodobý růst, podporuje vůdčí schopnosti a vystavení novým prostředím.
- **Společné úspěchy:** Kulatý stůl podtrhl hodnotu národní koordinace a silného partnerství, které sleduje pokrok účastníků v průběhu času a zajišťuje trvalý dopad.

Fotbal pro rozvoj a jeho partneři vyjádřili poděkování za společné odhodlání k této působivé práci a zdůraznili, že taková spolupráce je v České republice ojedinělá. Kulatý stůl skončil výzvou k neustálé zpětné vazbě za účelem zpřesnění a rozšíření dosahu programu a podpory rozvoje mládeže v celé zemi.

Co-funded by
the European Union

INEX-SDA

Kulatý stůl s úřady

Druhý kulatý stůl pro tvůrce politik a úřady, organizovaný INEX-SDA jako součást projektu Moving On, byl rozdělen do dvou zasedání. První jednání se uskutečnilo s místními úřady Prahy 3 dne 3. března 2024 na MČ Praha 3, druhé jednání s krajskými úřady z Karlových Varů dne 9. dubna 2024.

Během schůzky s Prahou 3, která se konala 3. března, INEX-SDA oslovil zástupce městské části, aby projednali možné cesty spolupráce. Toto setkání navázalo na pokračující vztah mezi organizací a obvodem, který byl posílen v roce 2023 výměnou osvědčených postupů v participativních metodách z různých evropských městských obvodů. Primárním cílem bylo prozkoumat nové možnosti spolupráce a prezentovat nejnovější výsledky projektu Moving On, včetně základní studie a výsledků dřívějšího kulatého stolu s místními zainteresovanými stranami v oblasti sociálních služeb. Vendula Guhová, komunitní koordinátorka, a Karel Světlík, koordinátor participace, zastupovali Prahu 3, INEX-SDA zastupoval Ansley Hofmann, programový vedoucí fotbalu pro rozvoj.

Setkání znovu potvrdilo přání pokračovat ve spolupráci mezi INEX-SDA a Prahou 3, přičemž obě strany sdílely vizi uspořádání společné sportovní akce na podporu fair play, potenciálně spojené s nadcházejícím evropským šampionátem. Přístup ke sportovním zařízením byl opakujícím se tématem, protože INEX-SDA hledala podporu při hledání vhodných míst pro své pravidelné programy a ligu féroveho fotbalu.

Co-funded by
the European Union

INEX-SDA

Cílem těchto workshopů bylo dát dohromady studenty, učitele, pedagogy a firemní zaměstnance, aby prozkoumali, jak lze sport efektivně využít jako nástroj sociálního začlenění a posílení postavení. Primárním cílem těchto workshopů bylo zdůraznit důležitost integrace sportu do národních strategií zaměřených na podporu inkluze, se zvláštním zaměřením na etnické menšiny, jako je romská komunita. Workshopy se dále snažily zvýšit povědomí o současných překážkách, kterým čelí etnické menšiny v přístupu ke sportovním programům, zdůraznit pozitivní dopad sportu na sociální soudržnost a sdílet osvědčené postupy v této oblasti.

Prostřednictvím podpory dialogu mezi zúčastněnými stranami z různých oblastí se workshopy zaměřily na podporu společného úsilí, které může přinést pozitivní změnu v oblasti inkluze sportu.

Jedním z klíčových zjištění těchto setkání byl úspěch při zvyšování povědomí o úloze sportu jako mocného nástroje inkluze. Účastníci, včetně učitelů a vychovatelů, získali nové strategie a nástroje na podporu soudržnosti, řešení konfliktů a podporu marginalizovaných skupin prostřednictvím sportovních aktivit. Workshopy také sloužily jako platforma pro výměnu osvědčených postupů souvisejících s inkluzivními sportovními programy, genderovou rovností a řešením konfliktů a nabídly účastníkům cenné poznatky o tom, jak tyto postupy implementovat ve svých příslušných oborech.

Významným počinem workshopu v prodejně Decathlon v Liberci bylo úspěšné překlenutí propasti mezi firemním sektorem a romskou mládeží. Tato akce umožnila porozumění a spolupráci mezi zaměstnanci společnosti a místní romskou komunitou, což potenciálně připravilo cestu pro budoucí zapojení firem do iniciativ zaměřených na sociální začleňování.

Co-funded by
the European Union

INEX-SDA

Během workshopů však bylo identifikováno několik problémů. Účastníci zdůraznili přetrvávající potíže, s nimiž se etnické menšiny potýkají při přístupu ke sportovním zařízením, a také stereotypy a diskriminaci Romů, se kterými se setkávají v oblasti sportu. Tyto bariéry zůstávají významnými překážkami plného začlenění romské mládeže a dalších marginalizovaných komunit do sportovních aktivit.

Navzdory těmto výzvám měly workshopy pozitivní dopad. Oslovili širokou škálu zúčastněných stran, včetně studentů, pedagogů a firemních zaměstnanců, a úspěšně propagovali povědomí a spolupráci napříč sektory. Workshop za účasti zaměstnanců Decathlonu a zejména romské mládeže má potenciál inspirovat podnikový sektor k dalšímu zapojení do iniciativ, které podporují společenskou odpovědnost a začleňování.

Celkově série workshopů přispěla k hlubšímu pochopení role, kterou může sport hrát v sociálním začleňování etnických menšin, a podpořila síť zainteresovaných stran, které se zavázaly přinést pozitivní změny.

Co-funded by
the European Union

EHI

Asociace **EHI (Exchange House Ireland)** je nevládní organizace zaměřená na podporu sociálního začleňování, lidských práv a komunitního rozvoje v celé Evropě. EHI se zaměřuje na podporu integrace a rovnosti, zejména pro marginalizované skupiny, jako jsou etnické menšiny, migranti a romská komunita, a snaží se řešit sociální výzvy prostřednictvím společných projektů, vzdělávání a advokacie. Prostřednictvím spolupráce s místními komunitami, tvůrci politik a dalšími zúčastněnými stranami se sdružení snaží vytvořit inkluzivní prostředí, kde má každý rovné příležitosti účastnit se a prosperovat.

Kulatý stůl s mnoha zúčastněnými stranami

Kulatý stůl pro sportovní organizace, který se konal 6. března 2024 v sídle Exchange House Ireland v Dublinu, byl klíčovou událostí v projektu „Moving On: Access to Sport for Roma, Sinti, and Travelers in Sports“.

Několik klíčových oblastí bylo identifikováno jako klíčové pro podporu většího začleňování. Za prvé, bylo navrženo zaměřit se na **strukturální složky sportovních organizací**, jako jsou klubové výbory, rady a členské schůze, aby bylo zajištěno, že Travellery budou mít hlas v rozhodovacích procesech. Kromě toho bylo povzbuzování Travellerů k dobrovolnictví ve sportech a klubech považováno za zásadní krok k vybudování inkluzivnějšího prostředí. Skupina také zdůraznila, že je důležité najít zkušené trenéry a další osobnosti, které mohou působit jako ambasadoři, a obhajovat zapojení Travellerů v různých sportovních disciplínách.

Dalším významným diskutovaným přístupem byla **podpora přímé spolupráce mezi organizacemi Travellerů a místními sportovními kluby nebo centry**. Toho by bylo možné dosáhnout pořádáním setkání, na kterých mohou zástupci Travellerů a představitelé sportovních klubů prozkoumat možnosti spolupráce. Pozvání místních sportovních klubů k účasti na sportovních dnech specifických pro Travellery bylo také navrženo jako způsob, jak postavit mosty a zvýšit povědomí o účasti Travellerů ve sportu.

Co-funded by
the European Union

EHI

Skupina zdůraznila, že je **nutné zajistit, aby zásady ochrany a náboru sportovních klubů** výslovně podporovaly začlenění a nediskriminaci, což by bylo zásadní pro vytváření příznivého prostředí pro Travellery.

Na podporu těchto iniciativ byl navržen **vývoj komplexních inkluzivních programů přizpůsobených pro sportovní kluby**. Tyto programy by sloužily jako cenné zdroje pro kluby, které chtějí zlepšit své postupy inkluzivity. Skupina identifikovala potřebu **uspořádat schůzky s klíčovými zainteresovanými stranami**, včetně úřadů sociálního začleňování národních sportovních orgánů, Sports Ireland, Inclusion Ireland a místních sportovních partnerství. Cílem těchto setkání by bylo zajistit podporu a spolupráci při propagaci zapojení Travellerů do sportu v širším měřítku. Skupina diskutovala o **potenciálu rozvoje specifických modulů pro začlenění Travellerů** v rámci tréninkových programů sportovních klubů a trenérů. Takové moduly by poskytly základní vzdělání a povědomí, vybavily trenéry a členy klubů znalostmi pro podporu inkluzivního prostředí.

Nakonec byla navržena **myšlenka zřízení národního sportovního reprezentačního orgánu nebo panelu Traveler**. Tento orgán by byl nápomocný při prosazování cílů projektu, poskytoval jednotný hlas pro Travellery ve sportovním sektoru a zajistil, že dynamika získaná tímto úsilím bude dlouhodobě udržitelná.

Kulatý stůl s osobami s rozhodovací pravomocí

Kulatý stůl, který se konal 30. dubna 2024 v areálu Sport Ireland Campus v Dublinu, byl významnou součástí programu Sport Ireland „Sport 4 Empowerment“ (S4E), jehož cílem je podporovat sociální začleňování prostřednictvím sportu. Tento program je navržen tak, aby vytvářel příležitosti k sociálnímu začlenění prostřednictvím sportu a fyzické aktivity, konkrétně se zaměřuje na osoby ohrožené sociálním vyloučením a chudobou. V rámci priority sociálních inovací programu EIST se S4E zaměří na rozvoj a škálování inovativních nápadů a metod k řešení sociálních problémů pomocí designového myšlení zaměřeného na

na uživatele. Tento přístup podporuje **kreativní řešení problémů a inovace** a umožňuje úspěšným projektům dosáhnout celostátního dopadu. Sport a fyzická aktivita budou sloužit jako primární mechanismy pro zapojení a podporu identifikovaných cílových komunit prostřednictvím těchto inovativních programů.

Během akce účastníci společně zdůraznili **několik systémových problémů**, s nimiž se komunita Travellerů potýká, **zejména problémy související s diskriminací, nízkými pracovními příležitostmi a nedostatečnými systémy podpory**. Diskriminace byla prominentním tématem a účastníci zdůrazňovali její všudypřítomnou povahu v zaměstnání i ve sportu. Tato diskriminace se projevuje v různých formách a významně ovlivňuje schopnost Travellerů **zajistit si práci a plně se zapojit do sportovních aktivit**.

Diskuse také odhalila významné **překážky ve sportovní účasti pro komunitu Travellerů**. Účastníci sdíleli negativní zkušenosti pocházející z jejich vzdělání a také nevíтанé postoje sportovních klubů, které dále prohlubovaly pocity vyloučení. Tyto bariéry nejen odrazují od účasti, ale také přispívají k **pocitu marginalizace**, který pociťuje mnoho Travellerů ve sportovním prostředí. Kulatý stůl navíc odhalil silnou shodu mezi cíli programu S4E a cíli projektu Moving On Project, což naznačuje, že spolupráce by mohla zvýšit úsilí o řešení těchto výzev. Cestovatelé vystupovali jako kritický problém. Účastníci konstatovali, že nedostatek adekvátní podpory jak v oblasti vzdělávání, tak ve zdravotnictví zvyšuje obtíže, kterým čelí komunita Travellerů, a dále omezuje jejich potenciál pro zapojení do sportu a zaměstnání.

Kulatý stůl vyvrcholil **řadou pozitivních výsledků a příležitostí ke spolupráci**. Účastníci identifikovali konkrétní oblasti, kde by S4E mohla spolupracovat s projektem Moving On, aby se maximalizoval dopad. Byly vytvořeny nové nápady pro program S4E, včetně potřeby přezkoumat stávající politiky začleňování, úžeji spolupracovat se sportovními organizacemi a aktivně propagují sport v rámci komunity Travellerů.

Diskuse nejen podpořily ducha spolupráce, ale také zvýšily povědomí o jedinečných výzvách, kterým Travellers čelí, a zdůraznily důležitost řešení těchto problémů prostřednictvím sportovních iniciativ.

Kulatý stůl nakonec posloužil jako platforma pro generování nových nápadů a posílení odhodlání vytvořit inkluzivnější prostředí pro komunitu Travellerů. Zaměřením se na průnik sportu a sociálního začleňování se akce zaměřila na položení základů pro smysluplnou spolupráci, která může vést k hmatatelnému zlepšení pracovních příležitostí a sportovní účasti pro Travellery v Irsku.

Národní workshop

Národní workshop, který se konal online přes Zoom dne 8. srpna 2024, byl dynamickým a interaktivním zasedáním, které propojovalo online účast s otevřenými skupinovými diskusemi, prezentacemi výzkumných zjištění z projektu Moving On a závěrečným zaměřením na řešení. Cílem akce bylo řešit výzvy a příležitosti pro komunity Travellerů a Romů ve sportu a vyvrcholila konkrétními doporučeními a opatřeními.

Klíčová zjištění ze setkání odhalila obecně **pozitivní vnímání sportu mezi účastníky**, kteří vyzdvihli různé **výhody, včetně zlepšení zdraví, zapojení komunity, duševní pohody a pocitu sounáležitosti**. Účastníci vyjádřili silnou touhu po dalším výzkumu zkušeností těchto komunit, zvýšené odpovědnosti při provádění politik a zvýšeném úsilí o začlenění ze strany komunit Travellerů i Romů a sportovních organizací.

Navrhovaná řešení, jako je **vývoj modulů kulturního začleňování** a zřízení národního sportovního akčního panelu, se setkaly s pozitivní odezvou a nadšením účastníků.

Bylo však identifikováno několik **významných problémů**, které brání sportovním aktivitám Travellerů a Romů.

Prevalence rasového zneužívání a diskriminace ve sportovních prostředích byla uváděna jako nejvýznamnější překážka, což podtrhuje potřebu naléhavé pozornosti diskriminačnímu chování, které ve sportovních prostředích přetrvává. Účastníci také poznamenali, že negativní stereotypy a představy o Travellerech mohou odrazovat od jejich zapojení do sportu. Zatímco omezený přístup ke zdravotnickým službám byl uznán jako méně působivá překážka, bylo uznáno, že taková omezení mohou stále představovat problémy pro jednotlivce, kteří se chtějí věnovat sportu.

Nedostatečné zastoupení Travellerů a Romů na rozhodovacích úrovních v rámci sportovních organizací bylo dalším zásadním problémem, který byl vznesen. Účastníci zdůraznili, že tato absence omezuje jejich vliv a zmenšuje příležitosti pro smysluplnou participaci. Minimální zapojení Travellerů do trenérských nebo komisičních rolí ve sportovních klubech navíc přispívá k pocitům vyloučení a odpoutání se od sportovních aktivit. Potřeba školení o kulturním povědomí ve sportovních organizacích byla rovněž zdůrazněna jako zásadní pro podporu porozumění a respektu vůči komunitám Travellerů a Romů.

Nedostatek Travellerů a Romů ve sportovních klubech může vést k pocitu izolace a odrazivosti mezi potenciálními účastníky. Účastníci poznamenali, že je důležité vytvořit příležitosti k včasnému zapojení dětí Travellerů a Romů do sportu a podporovat jejich pocit sounáležitosti již od útlého věku. **Omezený přístup ke sportovním zařízením navíc představuje** pro tyto komunity značnou překážku, zatímco **finanční omezení mohou také bránit účasti ve sportu,** zejména pro jednotlivce z marginalizovaného prostředí.

Online akce úspěšně zapojila různorodou skupinu účastníků, kteří aktivně sdíleli své zkušenosti a postřehy. Diskuse přinesly cenné informace o jedinečných výzvách a příležitostech, se kterými se kočovníci a romské komunity setkávají v oblasti sportu.

Obecná doporučení

Na základě zjištění ze setkání jsou navržena následující politická doporučení:

1. **Zvýšit financování sportovních programů:** Přidělte dostatečné finanční prostředky na podporu sportovních programů speciálně navržených pro Romy, Sinti a Travellery, včetně těch, které se zabývají genderovými rozdíly.
2. **Podporovat inkluzivní sportovní zařízení:** Zajistit, aby sportovní zařízení byla přístupná všem, včetně těch v marginalizovaných komunitách.
3. **Řešení rozdílů ve vzdělávání:** Provádět politiky ke zlepšení výsledků vzdělávání, snížení rizika předčasného předčasného ukončení školní docházky a zvýšení příležitostí účastnit se sportu.
4. **Boj proti sociálnímu anticikanismu:** Vyvinout strategie pro řešení sociálního anticikanismu a podporovat pozitivní postoje k Romům, Sintům a Travellerům.
5. **Zapojte Romy, Sinti a Travellery do rozhodování:** Zajistěte, aby se lidé z těchto komunit aktivně zapojili do rozvoje a implementace politik sportovního začleňování.
6. **Posílit partnerství:** Podporovat partnerství mezi vládními agenturami, nevládními organizacemi a sportovními asociacemi za účelem podpory inkluze sportu.

Co-funded by
the European Union

<https://movingon.geacoop.org/>

KONTAKTUJTE NÁS

